No. 124. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag en Maandag 26 en 27 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen en verdere belanghebbenden; dat de Praktische exercitien der Kadetten van de Koninklijke Militaire Akademie, op de Oosterhoutsche Heide, den 3 Junij aanstaande een aanvang zullen nemen, en het schieten en het werpen met geschut van den 10. daaraanvolgende, tot de helft van Julij zal voortduren; met waarschuwing, om tot den 15den Julij aanstaande, de passage over die Heide in de rigting van het geschut te vermijden ten einde zich aan geene ongelukken bloot te stellen.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

BREDA, den 25 Mei 1839.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber dezer Vesting, te rekenen van heden, de Poorten dezer Vesting zullen worden gesloten des avonds ten *negen* ure, blijvende de bepaling omtrent de opening der Poorten, alsmede de opening en sluiting der Draijboomen, gelijk laatstelijk bestaan.

BREDA, den 25. Mei 1839.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Mei.

Het half officieel orgaan, *le Moniteur Parisien*, behelst een artikel, hetwelk men als eene verklaring van het tegenwoordig stelsel der ministers kan aanmerken. Daarin wordt gezegd, dat het bewind zou te kort doen aan zijne hooge roeping, zoo het een oogenblik de zorg voor de belangen der maatschappij uit het oog verloor; zoowel de zorg voor de zedelijke belangen waarop alles rustte, als de materiele waarop alles neerkwam. Waren de laatste eene algemeene behoefte geworden; hetgeen men de eerste verschuldigd was, bleef steeds eene eeuwige wet en het voorwerp der ernstigste overwegingen van den staatsman. De verpligting om voor de zedelijke belangen van het land werkzaam te zijn, was meer dan eens miskend of verwaarloosd door de vroegere gouvernementen, maar zij was toegenomen naarmate het gevoel van de waarde van den mensch levendiger en opgeklaarder was geworden. Na de vorderingen ten deze sedert 1830 gemaakt, te hebben opgesomd, wordt gezegd, dat zoo er soms een stilstand in de ontwikkeling der maatschappelijke en staatkundige instellingen heeft plaats gehad, deze slechts kort is geweest. Men moest met voorzigtigheid en behoedzaamheid te werk gaan. De minste schok door overhaasting, bragt eene zaak in gevaar, die daarentegen niets leed door den langzamen gang eener wijze en behoedzame staatkunde. Men moest voorts rekening houden van de hinderpalen die het gouvernement had ontmoet, dat het dikwijls moest zwichten voor de noodzakelijkheid, smartelijke worstelingen had moeten doorstaan en gevochten tegen de regeringlooze partijen. Om bestendig voort te gaan, had het gouvernement ondersteuning noodig in zijne voornemens en daden. Ter slotte wordt gezegd, dat het te hopen is, dat de vroeger begane misslagen voor de oppositie niet verloren gaan. Niets bevorderde sterker de ontwikkeling der maatschappelijke belangen dan de geest van toegeven en billijkheid, waartoe zich thans alle vrienden der bestaande instellingen geneigdheid toonden; eene blinde en onverdraagzame oppositie zou thans weinig strooken met den staat der gemoederen; om het algemeene welzijn te bevorderen, moest men het gezag eerbiedigen, het zonder hartstogt waarschuwen en het niet dan met weerzin beschuldigen.

Naar men uit dit artikel van het half officieel orgaan opmaakt, is de strekking van het nieuwe ministerie, om alle partijen zoo veel mogelijk overeen te brengen, en te vermijden dat de staatkundige hartstogten opgewekt worden. Daarom zal men in de tegenwoordige zitting geen andere wet dan die van de geheime fondsen voordragen, op welker aanneming, als eene wet van vertrouwen, de ministers gesteld zijn en waartoe zij zich alle moeite geven. De overige ontwerpen zullen slechts financiele of administratieve aangelegenheden betreffen.

— De pairs zijn heden bijeen geweest, om het rapport der commissie over het voorstel van den baron *Mounier*, betreffende het legioen van eer, aan te hooren. De commissie heeft tot de aanneming besloten, met eenige kleine wijzigingen van het voorstel; dat, onder anderen, zoowel voor burgerlijke beambten als militairen een diensttijd van 20 jaren voldoende is om het kruis van het legioen van eer te ontvangen. De discussie over dit voorstel is bepaald na de behandeling van het ontwerp betrekkelijk den letterkundigen eigendom.

— In de eerste dagen na de benoeming van het tegenwoordig ministerie, verklaarde zich slechts het *Journal général de France* als deszelfs verdediger; het *Journal des Débats* scheen nog onzeker; maar thans schijnt het geheel het nieuwe kabinet toegedaan.

— Volgens eene officiele opgave, op last van den prefect van policie opgemaakt, heeft het getal dooden op de dagen van 11 en 12 Mei bedragen 74, waaronder 15 militairen en 59 burgers; dat der gekwetsten 97, waarvan 36 militairen en 61 burgers.

De meervermelde *Blanqui* wordt gezegd werkelijk te Calais gearresteerd te zijn en wordt heden te Parijs verwacht.

— Hedenmorgen ten zeven ure, zijn de zoogenaamde veroordeelde kweekelingen van de polytechnieke school naar de militaire gevangenis van l'Abbaye overgebragt. Men denkt dat deze arrestatien in verband staan met den brief door de kweekelingen in de dagbladen geplaatst.

— De persoon bij wien onlangs in de galerijen der tentoonstelling van de nationale nijverheid, een soort van lang mes of dolk werd gevonden, is, als voor zinneloos gehouden, weder uit de gevangenis ontslagen.

— Men zegt dat de koning voornemens is aanstaanden zondag de nieuwe in garnizoen gekomen troepen in oogenschouw te nemen en in persoon kruisen uit te deelen.

— Het dagblad *le Temps* spreekt van een voorstel dat de heer *Lamartine* of volgens anderen de generaal *Bugeaud* in de kamer wilde doen. Het zou de afschaffing betreffen van het zegelregt, eene vermindering op de frankeringen, teruggave van het cautionnement; daarentegen zou het gouvernement in elk blad eene kolom te zijner beschikking houden, om die naar goedvinden te vullen.

— De benoeming van den generaal *Bugeaud* tot kommandant der eerste militaire divisie wordt tegengesproken.

— In berigten uit Bayonne van den 18den, wordt een rapport medegedeeld van den generaal *Maroto* aan den oorlogsminister over de gebeurtenissen van den 11den; daarin wordt gezegd: De vijand zijne pogingen verdubbelende, heeft zich meester gemaakt van de parapets en de hoogten die de redoute van Ramales beschermden, zijn verlies is aanzienlijk; de door duizende vijanden omsingelde redoute verdedigde zich nog tegen den avond. Nadat de troepen die op de hoogten van Buensnese aan het gevecht deelgenomen hebben, teruggetrokken zullen zijn, zal ik mijn operatie-plan voortzetten, zijnde het mijn voornemen, om den vijand te verdelgen of het leven te verliezen. Ik verzoek Uwe Exc. deze daadzaken ter kennis van den koning te brengen. — Uit het hoofdkwartier van Mazanera, den 11den Mei. (get.) *R. Maroto.*

Op het berigt der heldhaftige verdediging van het garnizoen van Guardamino, heeft don *Carlos* al de verdedigers dier redoute met een rang verhoogd en hun het kruis der ridderorde van St. Ferdinand verleend.

In een brief uit Estella van den 15den wordt verzekerd, dat bij de gevechten, die in de omstreken van de gezegde plaats op den 11den en 12den, tegen de afdeeling van *Diégo León* hebben plaats gehad, meer dan 1500 gekwetsten te Lodosa zouden binnengebragt zijn en er honderde verslagenen op het slagveld lagen.

— Volgens de jongste berigten uit Madrid was de keus van den minister van binnenlandsche zaken nog niet gedaan. Men geloofde te Madrid dat het plan van *Espartero* zou zijn, om tegen *Cabrera* op te trekken, zoodra hij *Maroto* geheel overwonnen had. De laatste brieven van het hoofdkwartier van *Espartero* zijn van den 14den dezer, als wanneer de laatstgenoemde het grootste gedeelte zijner magt op Mena rigtte, waar hij nieuwe operatien tegen Balmaceda en Aricinega op het oog had. De generaal *Castaneda* bleef belast met de verdediging der linie van Ramales tot aan Lavedo.

L'Indicateur van Bordeaux vermeldt, dat *Zurbano* den 13den te Gamarra een aanzienlijk voordeel op de karlisten heeft behaald.

— De notering was heden (23 *Mei*) 5 pCt. 111,05; 3 pCt. 81,25; Nap. r. 101,70; Sp. Ardoin 19¾; Rom. L. 101¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Mei.

Z. K. H. de Kroonprins van Pruissen en Z. D. de regerende Hertog van Nassau zijn eergisteren in deze rijkstad aangekomen, en hebben, na kortstondig oponthoud, hunne reis naar de Rijnprovincie voortgezet.

Z. K. H. de kroonprins is in den avond van den 20sten te Mentz aangekomen. Het doel der reis is voornamelijk om de zevende en achtste armee-korpsen welke de vierde groote leger-afdeeling uitmaken, tot inspecteur van welke afdeeling de kroonprins onlangs benoemd is, in oogenschouw te nemen.

— Men verneemt nu, uit brieven van Berlijn, dat de keus van het Triersche Domkapittel, bij de benoeming van een nieuwen bisschop, op den pastoor *Arnoldi* gevallen is, maar er wordt bijgevoegd dat deze verkiezing de goedkeuring der Pruissische Regering niet zou wegdragen, en dat zulks tot nieuwe geschillen met den Pauselijken Stoel aanleiding kon geven.

— De Hertog van Bordeaux heeft zich, den 6 dezer, met een aanzienlijk gevolg, van Gorz naar Dalmatie, Croatie en Zevenbergen begeven.

— Berigten uit Rome van den 11den Mei melden, dat de Paus met een talrijk gevolg zich naar de Villa Malta begeven had om een tegenbezoek bij den koning van Beijeren af te leggen. Deze ontving Z. H. aan den ingang van het hotel en beide onderhielden elkander eenen geruimen tijd. Den volgenden dag zou de koning de hooge geestelijkheid en het korps diplomatiek in de woning van den beijerschen gezant ontvangen.

Te Rome kwamen vele vreemdelingen aan, om het aanstaande feest der heiligspreking bij te wonen.

De Spaansche graaf *Toreno* hield zich sedert eenen geruimen tijd te Rome op zonder de gevraagde vergunning te verwerven om zich naar Napels te begeven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Mei.

In den vroegen morgen van Donderdag, 23 dezer, heeft Monseigneur de Bisschop van *Curium*, te Rozendaal in deze provincie, het schoone kerkgebouw van den geleerden Pastor *Ivo Le Bon*, aldaar opgerigt, plegtstatig ingewijd. Eenige muzykliefhebbers uit deze stad, hadden zich vereenigd met die van Rozendaal zelf, ter uitvoering der eerste fraaije Mis uit *Bühlers X.* Orchest-werk waardoor de feestviering niet weinig luister werd bijgezet. De Bisschop heeft, bij herhaling het woord gevoerd, en in treffende bewoordingen de waarde zijner gewijde handeling ontwikkeld. Ten twaalf ure eerst, besloot een deftig *Te Deum* deze kerkwijding. In den namiddag bezocht Monseigneur de beide Pensionnaten van Rozendaal, waar de geestdrift niet minder luide geuit werd, dan in de gemeente zelve, waar een ieder zich beijverd had door het met groen en kleurdoek opsieren der woningen en het uitsteken van vlaggen den kerkprelaat gepaste hulde toe te brengen. — Men verneemt, dat Zijne Hoogwaardigheid, alvorens naar zijn landgoed terug te keeren, eerst nog in deze provincie de gewone zomerwijding aan eenige Sub-diakens en Diakens zal voltrekken.

— Bij besluit des Konings van den 20 dezer is er eene commissie ingesteld van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, en bij daarop volgend besluit van den 22sten zijn daartoe benoemd, tot president mr. *F. van de Poll*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en tot leden de heeren mr. *D. F. van Alphen*, Lid van de Tweede Kamer voornoemd en hoogheemraad van Rijnland; jonkh. *W. P. Bernaert van Bergen*, lid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland; *M. G. Beyerinck*, hoofd-ingenieur van den waterstaat in Zuid-Holland; *C. J. de Bruyn Kops*, burgemeester van Haarlem en hoogheemraad van Rijnland; *H. Ewijk*, raad-adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken; *W. K. van Gennep*, lid van de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland; mr. *D. T. Gevers*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *P. T. Grinwis*, hoofd-ingenieur van den waterstaat in Noord-Holland, en mr. *D. Hooft*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— De *Staats-Courant* houdt het berigt dat het hof op heden den ligten rouw voor veertien dagen zal aannemen, ter gelegenheid van het overlijden van Z. D. H. prins *Willem Karel* van Saksen-Weimar Eisenach.

Uit Nijmegen wordt gemeld dat de begrafenisplegtigheid van den overleden prins op heden zal plaats hebben. Het lijk van Z. D. H. zal met de eerbewijzen zijnen rang als officier toekomende, ter aarde worden besteld.

— Uit 's Gravenhage meldt men, dat ZExc. de graaf *van der Duyn van Maasdam* in het begin der volgende maand, waarschijnlijk den 10den Junij, zich weder naar Stuttgart zal begeven, om bij de definitieve sluiting van het huwelijk des Erfprinsen *van Oranje* op den 18den daaraanvolgende tegenwoordig te zijn. Aldaar zullen zes dagen lang feesten gevierd worden, wordende het jeugdige koninklijke paar tegen het einde dier maand in 's Hage verwacht. Het programma, der alsdan te houden feesten is, zegt men, zoo goed als vastgesteld.

— Te 's Hage is een detachement jagers uit het leger aangekomen bestaande uit de manschappen der ligtingen van 1832 en 1833, ten einde na de inlevering hunner wapenen, met groot verlof huiswaarts te keeren; een dergelijk detachement van de afdeeling grenadiers werd er gewacht. Ook van andere plaatsen in ons vaderland, waar depôts gevestigd zijn, worden dezelfde berigten medegedeeld.

— Uit Utrecht wordt van den 23sten geschreven: » De opposanten in de zaak van den ijzeren spoorweg, hebben den aannemer der spoorwegen *en référé* gedagvaard voor den president der regtbank en geëischt, dat zou bevolen worden, dat de aangevangene vergraving enz., op de landen, waarvan, bij vonnis van 22 Maart jl., de provisionele in bezit stelling was geordonneerd, zou worden gestaakt, enz., op grond, dat zoolang de indemniteit niet was gepresteerd, de eigenaren niet konden worden gedepossedeerd, noch op hunne eigendommen daden van stoornis gepleegd. — De president heeft de partijen na de teregtzitting van den vorigen dag *en état de référé* gerenvoijeerd. — Mr. *Donker Curtius* adstrueerde nu de ingestelde acten *ten possessoire*; de procureur *van Leeuwen* verklaarde voor de aannemers zich te refereren aan het oordeel der regtbank. Hierna heeft Mr. *Donker Curtius* nog kort geantwoord; de regtbank verklaarde de zaak in advies te houden.

— Over de afgeloopen maand April, zijn door het kanaal van Voorne 209 zeeschepen gepasseerd, waarvan 118 te Hellevoetsluis binnengekomen en 91 uitgevaren. Het getal der schepen, die in de eerste vier maanden van het jaar, door dat kanaal zijn in- en uitgeklaard, bedraagt 403 en 358; een totaal uitmakende van 761 zeeschepen.

In de zitting van eergisteren hebben de belgische vertegenwoordigers de beide ontwerpen betrekkelijk de administratieve verdeeling van Limburg en Luxemburg definitief aangenomen; bij eene herstemming over het ontwerp van het gouvernement, — uit hoofde dat het voorstel der centrale sectie, om Limburg in twee arrondissementen, in de zitting van den vorigen dag, slechts met ééne stem was doorgegaan, — is op nieuw bepaald dat Limburg drie arrondissementen zoude hebben. In dezelfde zitting is ook de wijziging ten aanzien der verkiezingen in de beide gewesten goedgekeurd.

— De senaat heeft eergisteren verscheidene rapporten op de bij denzelven ingekomen ontwerpen aangehoord, daaronder behoorden die voor de betaling der halfjarige schuld aan Holland en de supplementaire credieten voor het departement van buitenlandsche zaken. De discussie over deze ontwerpen werd onmiddellijk geopend; niemand vroeg het woord, de behandeling der artikelen werd tegen de volgende zitting bepaald.

— Bij een besluit van den 23sten dezer is de heer *Smits* definitief tot directeur van de belgische bank benoemd geworden.

— Al de getuigen in de zaak van *Bartels* en *Kats* zijn eergisteren gehoord geworden. Het openbaar ministerie heeft het woord gevoerd, om de aanklagt te ondersteunen.

— Men verzekert dat de Belgische Regering de maatregelen van politie ten opzigte der inwoners van Holland, die in Belgie komen, aanmerkelijk gewijzigd heeft, zoodat zij voortaan aldaar zullen toegelaten worden, mits hunne paspoorten afgevende, en voor nieuwe ruilende, die te Brussel moeten geviseerd worden om hunne reis voort te zetten.

— De graaf *Ch. de Marnix*, lid der provinciale staten van Antwerpen, is tot belgisch zaakgelastigde te Kopenhagen benoemd geworden.

— De hertog *Alexander* van Wurtemberg is eergisteren van Brussel naar Duitschland vertrokken.

— De Ardoin golden gisteren te Antwerpen 18⅝.

FRANKRIJK.

Nog waren de woorden des heeren DE LA MARTINE door het geheele land niet verspreid, om zijn gevoelen betrekkelijk de ver-

derfelijke kracht der drukpers in het algemeen aan te wijzen als de bron van den jammerlijken staatkundigen toestand, waarin Frankrijk zich bevindt, of reeds zag Parijs een dier moordtooneelen, waar de regeringloosheid en heethoofdige partijzucht zich op nieuw ten schouwspel gegeven hebben, en de maat van vreddelievendheid en begrip van zedelijkheid hebben aangetoond, die haar kenschetsen. Ongetwijfeld is die bloedige wel overlegde opstand, die zoo gelukkiglijk is gedempt geworden, het werk van die partijgeest. Voorzigtig genoeg, eigent geen der staatkundige partijen zich de eer toe, van dien opstand voedsel gegeven, denzelven aangeraden of bestuurd te hebben. Niemand der staatkundige vrijheidskraaijers van verschillende kleur, wil zich die eer laten toekennen. Even voorzigtig wijst de ministeriele drukpers geen der partijen de smet aan, van in dien opstand te hebben gedeeld. Hebben de belanghebbenden redenen om er niet vooruit te komen, dat zij er de hand in gehad hebben; de ministerielen gevoelen, dat zij die factien moeten ontzien, omdat zij, vereenigd, te duchten zijn. Niettemin heeft het dagblad *la Presse* aan den tegenwoordigen staat van staatkundige ontbinding, waarin de kamer zich bevindt, de oorzaak toegeschreven, dat eenige heethoofden zich gewaagd hebben, om eene [illegible] aan het maatschappelijk staatsgebouw te slaan. Dat dagblad [illegible], aan het verderfelijk zaad dier staatsomkeerende begrippen, hetwelk dagelijks door ettlijke dagbladen der coalitie wordt rondgestrooid over de geheele oppervlakte van den franschen bodem. — Men moet zich geenszins verwonderen, over de onstandvastigheid van de openbare meening in dat land; noch over den korten duur der heerschende gevoelens. De dagbladen toch maken eene ontzettend groote werkplaats uit van leerstellingen, die uitgewerkt aan de woningen der burgers worden gezonden, die door onkundigen gretiglijk aangenomen, ten laatste door verstandigen worden omhelsd. Zoo lang die woelingen der denkbeelden staatkundige onweders zullen verwekken, zoo lang zal ook de bodem der staatkunde door opstanden geschokt worden; want in de laagte is altijd een oor gereed om de bedriegelijke redeneringen van boven op te vangen, en hetzelfde denkbeeld, dat de pen [illegible] wapen in de hand van den sluikmoordenaar. Het is wel waar, dat geene partij er voor uit zal komen, dat die vechterijen, met de wapenen in de hand, tegen een geregeld bestuur, worden te werk gesteld om hare bijzondere oogmerken te bereiken; daar is geene partij die niet volkomen erkennen zal, dat het geweer slechts menschen doodt, doch dat door de drukpers de wetten gedood worden, hetgeen voor de staatkundige partijen, die eene omkeering van zaken verlangen, wel het wenschelijkst is. Elke partij maakt intusschen gebruik van de omstandigheden, wie ten gevolge [illegible] opgerezen, de meeste geschiktheid [illegible] om den [illegible] legde en [illegible] verwde (het liet zich voorzien, [illegible] aangenomen; maar echter heeft niet de geheele kamer der afgevaardigden, of wel representanten van al de fractien derzelve, den koning haar leedwezen over dien opstand betuigd, en de *National* heeft zijdelings den aanslag vergoelijkt. Men mag nu vragen, wat zal er nog gevorderd worden, om eenheid en beginselen in Frankrijk daar te stellen? De jongste gebeurtenissen hebben geene wezenlijke verandering in den toestand der kamer gebragt; en de dagbladen der coalitie gaan voort met hunne stellingen uit te venten. Is het niet opmerkelijk dat men in het dusgenoemde klassieke land der vrijheid van drukpers nu de vraag durft voorstellen: De kracht der drukpers is de magt der natie zelve; moet die kracht in haren huidigen toestand, geheel op haar zelve en zonder tegenwigt, worden overgelaten aan enkele personen, welke die kracht uitsluitend aanwenden in hun belang en voor hunne veten? Die vraag staat gelijk met die, moet er slechts een gouvernement of verscheidene gouvernementen in Frankrijk bestaan? De Fransche [illegible], zoo onervaren nog, zal buiten staat zijn om eenigen vasten staat te erlangen, zoo lang zij dagelijks door den [illegible] wordt geschokt. Men make wetten; die zullen ijdel gemaakt worden. Men stelle mannen tegen over dien hefboom; zij zullen magteloos bevonden worden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Het getal der ingeschrevene studenten aan de hoogeschool van *Heidelberg* bedraagt dit jaar 230. Ofschoon het hieruit blijkt, dat die Akademie in den laatsten tijd aanmerkelijk toegenomen is, betreurt men het echter, dat het vak der godgeleerdheid, bijzonder sedert eenige jaren aanmerkelijk afneemt, zoo zelfs dat van het genoemd getal van 230 studenten, slechts twee theologanten zijn.

Italië. — Te *Rome* heeft een piano- en orgelmaker, Mengarini geheeten, na langdurige inspanning, een orgel uitgedacht, hetwelk, naar daarvan gemeld wordt, in de uitgestrektheid van vier octaven, de toonen der klarinet, van den engelschen hoorn, het octaafflnitje en van de fluit kan wedergeven, met bassen voor compagnement, die de uitwerking doen van de violoncel en van de hobbe. Niettegenstaande deze verschillende toonen zijn de klavieren in dit muzijk-instrument zoo geschikt geplaatst dat de vingerzetting zeer gemakkelijk is. Men zou alzoo, door middel van hetzelve, het effect hebben van een concert op eene verkleinde schaal, met een voldoend en welluidend accompagnement. De schrijver heeft eene methode in 40 lessen geschreven, om zijn nieuw uitgevonden instrument te leeren bespelen, en zou den 10den dezer *te Rome*, in tegenwoordigheid der voornaamste kunstenaars, eene proef geven van het vermogen zijner concert-piano.

Engeland. — Onlangs is te *Londen*, zoo het schijnt met goed gevolg, de proef genomen van eene nieuwe uitvinding door zekeren heer Elkog gedaan, de uitvinding namelijk eener locomotive, welke door de atmospherische drukking, door middel van eene soort van pijp of luchtpomp, in beweging wordt gebragt. De eerste proef werd door den markies van Lansdowne, lord Russell en andere aanzienlijke personen bijgewoond: zij plaatsten zich in een wagen die bovendien met 15 centenaars beladen was, en niet te min nog 150 voeten in elke sekonde aflegde; de beweging veroorzaakte geen rook of stof; de kosten waren de helft minder dan van de gewone locomotiven.

Frankrijk. — In de jongste openbare zitting der Akademie van zede- en staatkundige wetenschappen, op den 11den dezer, werd door den heer Ch. Dupin, verslag uitgebragt over de ingekomen antwoorden op eene uitgeschrevene prijsvraag die in dit jaar moest bekroond worden. Het onderwerp was: *Een kritiek onderzoek naar de Duitsche wijsbegeerte*; bij de verdere uiteenzetting werd gevraagd: » het doen kennen door uitgestrekte analyses, der voornaamste stelsels die in *Duitschland* sedert Kant tot heden te voorschijn zijn gekomen; bijzonder zich bepalen tot het stelsel van Kant, als zijnde het voornaamste; beoordeeling der duitsche wijsbegeerte; behandeling der grondslagen waarop dezelve rust, hare leerwijze en de resultaten waartoe zij is gekomen; onderzoeken de dwalingen en waarheden die in deze wijsbegeerte voorkomen, en hetgeen, ten slotte, wettig onder den een' of anderen vorm, van de wijsgeerige beweging des hedendaagschen *Duitschlands* kan blijven bestaan.” Zes antwoorden waren op deze prijsvraag ingekomen, waarvan vijf door Duitschers geschreven en een vermoedelijk door een Franschman; deze laatste en een der vijf voormelde konden echter alleen in aanmerking komen, doch den prijs niet verwerven: dat van den franschen schrijver, om dat het meer eene kritieke geschiedenis der duitsche wijsbegeerte sedert Kant inhield dan een [illegible] antwoord op de gestelde vragen, en [illegible] bij de gegevene analyses der duitsche wijsbegeerte, het algemeen karakter derzelve uit het oog was verloren; het laatstvermelde antwoord, beantwoordde volkomen aan de bedoeling der Akademie, doch vereischte eene zorgvuldiger behandeling van stijl. De bekrooning der prijsvraag is tot het volgende jaar uitgesteld. Tegelijk herinnerde de Akademie, dat zij ter bekrooning voor 1841 verwachtte de beantwoording der gestelde vraag betreffende een *kritiek onderzoek naar het Cartesianismus*; ook aan de verdere uitgeschrevene prijsvragen werd herinnerd, onder anderen een van 5000 fr. door den baron de Beaujour ingesteld, waarbij verlangd wordt eene geschiedenis van het regt van erfopvolging der vrouwen in de burgerlijke en staatkundige orders bij de verschillende Europesche volken in de middeneeuwen.” — De Akademie van Opschriften en fraaije Letteren heeft tot lid van het Instituut verkozen den heer B. de Xivrey, in de plaats van den heer E. David. — Z. M. de koning van *Sardinie* heeft aan den geleerden oudheidkundige Raoul Rochette eene gouden medaille van het grootst model vereerd, versierd aan de eene zijde met 's konings borstbeeld, en hebbende op de keerzijde de woorden: *Archaeologo praeclaro Raoul Rochette.*

Nederlanden. — Door het koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen en fraaije Letteren, is, naar men verneemt tot gewoon buitenlandsch medelid verkozen de geheimraad Kreuzer, Professor aan de hoogeschool van *Heidelberg*, een der meest geachte geleerden van *Duitschland*.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 55⅝; ditto 5 pCt. 102¼; Kansbill. 27 drie zestiende; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 95 drie achtste, dito 3½ pCt. 80; Handelm. 181⅞; O. I. 5 pCt. 99 een zestiende, ⅞; Rijn. Spoorw. 104 zeven zestiende, 105; Haarl. dito 116; Ardoins 18 elf zestiende, ¾; Oude Russen 104⅞; Mexiko 20; Columb. 20 een zestiende.

, Getrouwd :

S. MOEREL,
van *Breda*,
EN
PAULINE VAN WITSEN.
Algemeene Kennisgeving.
's Gravenhage, 22 Mei 1839.

, Tot onze innige droefheid overleed op heden onze waarde Vader, de HoogEdele Gestrenge Heer C. FRISSART, Majoor en Plaats-Majoor der 1ste Klasse alhier, in den ouderdom van ruim 69 Jaren, diep betreurd wordende door zijne Kinderen.

Mede uit naam mijner Zusters,
A. A. FRISSART,
Ridder der Militaire Willems-Orde en Kapitein bij het Oost-Indisch Leger.

Breda,
den 24. Mei 1839.

VERKOOPING VAN
VAST GOED.

Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke der gezamentlijke Erfgenamen van nu wijlen Mej. I. J. HEPPERS, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, op Maandag den 27. Mei 1839, bij J. JONKERS aldaar, des namiddags ten *vijf* ure, overgaan tot de publieke Veiling van:

1e Kavel. Eene HUIZINGE, TUIN en ERVE, staande en gelegen binnen *Breda*, op de oostzijde van de Eindstraat, getw. A, N°. 20, Kadaster Sectie B, N. 910, groot 2 Roeden, 70 Ellen. In gebruik te aanvaarden bij het geven van den slag.

2e —— Een perceel BOUWLAND, gelegen op *Bataauwe Kaat*, onder *Ginneken*, Kadaster Sectie I, N. 57, groot 2 Bunders, 47 Roeden, 90 Ellen. In gebruik met 11 November 1839.

3e —— Een perceel HOOILAND, gelegen op *Glazendaak*, onder *Teteringen*, Kadaster Sectie D, N°. 33, groot 68 Roeden, 10 Ellen. In gebruik met 11 November 1839.

4e —— Een perceel BOSCHLAND, gelegen op de *Mast* of *Zandberg*, onder *Teteringen*, Kadaster Sectie D, N°. 48, groot 1 Bunder, 8 Roeden, 30 Ellen. In gebruik met 11 November 1839.

5e —— Een perceel HAKHOUT, gelegen op *Middelburg*, onder *'s Princenhage*, Kadaster Sectie D, N°. 387, groot 60 Roeden, In gebruik bij het geven van den slag.

6e —— Een perceel WEILAND, gelegen op *Groot-Roeimoer*, onder *'s Princenhage*, Kadaster Sectie I, N°. 328, groot 38 Roeden, 40 Ellen.

Mr. L. BRENS, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe Regtelijk benoemd, op de na te noemen dagen en plaatsen, des avonds ten *zeven* ure, in het openbaar voor zijne Principalen, en in tegenwoordigheid als volgens de Wet, Opvijlen en Verkoopen:

Een schoon en wel ter nering staand HUIS en ERF, van ouds genaamd: *Vreugdedal*, gestaan en gelegen aan de Oostzijde van de Groote Markt, op den hoek van de Veemarktstraat te *Breda*, gemerkt A, 313, Kadaster Sectie B, N°. 743, ter grootte van 73 Ellen. — Aan te vaarden bij het geven van den finalen slag.

De 1ste Zitdag zal gehouden worden in het Koffijhuis van Mejufvrouw de Wed. DIEUDONNE, te *Breda*, op Donderdag den 6den Junij 1839.

En de 2de en laatste Zitdag in het Koffijhuis van Mejufvrouw de Wed. BEERMANS aldaar, op Donderdag den 20. daaraanvolgende.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

Provincie Noord-Braband.

AGENTSCHAP BREDA.

VERPACHTING VAN
GRASGEWAS

De AGENT van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op *Donderdag* den 6. Junij 1839, des voormiddags om *tien* ure, ten Huize en Herberge van J. VAN ALPHEN, in den *Zandberg*, buiten de Ginnekepoort te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek Verpachten:

Het GRASGEWAS van de FORTIFICATIEN der VESTING *BREDA*, in 24 perceelen verdeeld, en zulks voor het saizoen van 1839.

De Konditiën van Verpachting liggen ten Kantore van den Agent voor een ieder ter lezing.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

AANBESTEDING.

Het POLDERBESTUUR van *Oud-heusden*, *Elshout* en *Hulten*, Kanton van *Heusden*, Provincie *Noord-Braband*, zal, op Woensdag den 5. Junij 1839, des voormiddags om 10 ure, ten Huize en Herberge van de Wedauwe JAN VAN HULTEN, te *Elshout*, in het openbaar bij Inschrijving en Opbod Aanbesteden:

Het BOUWEN eener NIEUWE HULPSLUIS, voor de Uitwatering van opgemelden Polder in den *Oud-Heusdenschen Dijk*, tusschen de bestaande Uitwateringsluis en die van het Bovenland van *Heusden*, met de Leverantie der daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek, volgens hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, ligt ter lezing bij de Wed. VAN HULTEN, te *Elshout*, van den 31. Mei, terwijl bij den Heer W. DE GIEX, te *Driel*, en het Polderbestuur voornoemd, alle inlichtingen, zoo omtrent het Bestek, als de Teekening, of Plans daarvan gemaakt, te bekomen zijn.

NB. De aanwijzing in loco zal geschieden op Maandag den 3den Junij bevorens.

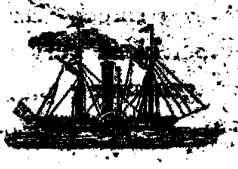
Het Polderbestuur voornoemd:
H. E. PULLES,
Schout en Secretaris.

TE HUUR VOOR EENEN MATIGEN PRIJS,
om terstond te aanvaarden:

Een gemakkelijk ingerigt HUIS, voorzien van drie kamers en drie Bovenkamers, Keuken, Kelder, Stal en Mestput, gelegen aan den straatweg in het dorp *Ginneken*, 1/2 uur van *Breda*.

Inlichtingen zijn persoonlijk of met franco brieven onder letter C, te bekomen, bij de Boekdrukkers en Boekverkoopers BROESE EN HERMANS te *Breda*.

SNELVARENDE STOOMBOOTEN en



WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Beide met Machines van lage drukking.
Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Reizigers naar *'s Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure, bij J. STAAS, aan de Bierkade, te *'s Hage*, eene DILIGENCE zal afrijden, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.



STOOM-PAKET
VARENDE TUSSCHEN
MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
MEI EN JUNIJ 1839.

Van Middelburg.			Van Rotterdam.		
Dingsdag	28,	's morg. 11 1/2 uur.	Woensdag	29,	's morg. 7 uur.
†Vrijdag	31,	» 5 1/2 »	Zaturdag	1,	» 6 1/2 »
Zondag	2,	» 7 »	Maandag	3,	» 7 »

NB. De overvaart op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Strooms-tegenstand, van Rotterdam duur dan op de overige.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.